

απόψεις

Η στόχευση του νέου φορολογικού νόμου

Στο παρόν τεύχος περιλαμβάνεται ο μόλις δημοσιευθείς (ΦΕΚ 201 Α΄/12.12.2019) Ν.4646/2019, με τίτλο «Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή διάσταση για την Ελλάδα του αύριο»¹.

Δεν θα αναλύσουμε τον όρο «μεταρρύθμιση», τον οποίο έχουμε συνηθίσει να ακούμε συχνά τα τελευταία χρόνια, αναφορικά με εξαγγελόμενες φορολογικές νομοθετικές παρεμβάσεις. Καθώς, ο όρος «μεταρρύθμιση» περιλαμβάνει εννοιολογικά ένα σύνολο σημαντικών αλλαγών, που αποσκοπούν στη λύση προβλημάτων, στην εύρυθμη λειτουργία του συστήματος στο οποίο αφορούν και στην προσαρμογή σε νέα δεδομένα. Κατά συνέπεια, κάθε μεταρρύθμιση και κατά λογική ακολουθία και κάθε φορολογική μεταρρύθμιση, θα πρέπει να περιλαμβάνει τόσο ουσιαστικού περιεχομένου και έκτασης αλλαγές, ώστε τελικά να επιτυγχάνονται όχι απλώς αποσπασματικές και επιμέρους ρυθμίσεις, αλλά δομικού περιεχομένου παρεμβάσεις, οι οποίες τυχόν μεταβάλλουν τις ουσιώδεις παραμέτρους του υφιστάμενου συστήματος.

Χωρίς, λοιπόν, στις παρούσες Απόψεις να ερευνήσουμε αν τελικά ο νέος φορολογικός νόμος επέφερε ή όχι μεταρρύθμιση του ισχύοντος φορολογικού συστήματος υπό την έννοια της δομικής μεταβολής του, θα επισημάνουμε ότι αναμφισβήτητα οι νέες φορολογικές διατάξεις εξυπηρετούν κατά ενιαίο τρόπο την πολιτική βούληση της παρούσας Κυβέρνησης. Πολιτική βούληση που εξαγγέλθηκε προεκλογικά, νομοθετήθηκε άμεσα και στοχεύει στην, κατά το επιτρεπτό δημοσιονομικά όριο, φορολογική ελάφρυνση. Η φορολογική αυτή ελάφρυνση κινείται και καταλαμβάνει ουσιαστικούς φόρους, όπως ο φόρος εισοδήματος και οι φόροι περιουσίας. Επιπρόσθετα, οι νέες αυτές παρεμβάσεις του φορολογικού νομοθέτη έχουν συνειδητή αναπτυξιακή κατεύθυνση. Καθώς, στοχεύουν στη δημιουργία ελκυστικότερου από το μέχρι χθες υφιστάμενο, φορολογικού καθεστώτος επιχειρηματικής δραστηριότητας σε περιπτώσεις μεγάλης συγκέντρωσης κεφαλαίου και εργασίας. Ακόμη, ο φορολογικός νομοθέτης επιχειρεί με τον νέο αυτόν νόμο τον εξορθολογισμό του υφιστάμενου καθεστώτος αλληλέγγυας ευθύνης των διοικητών για φορολογικές παραβάσεις του νομικού προσώπου, ώστε να ενισχυθεί το αναγκαίο για την ανάπτυξη καθεστώτος επιχειρηματικής ασφάλειας. Στοχεύει, επίσης, με αρκετή εξωστρέφεια στην προσέλκυση αλλοδαπών κεφαλαίων και εισοδημάτων. Τέλος, η στόχευση επιχειρεί να ανακουφίσει την Αγορά ακινήτων, καθώς ο φορολογι-

¹ Βλ. τον Νόμο 4646/2019 στις σελ. 1219 επ.

απόψεις

κός νομοθέτης φαίνεται να αντιλαμβάνεται την ιστορικά διαχρονική συμβολή της Αγοράς αυτής στην αύξηση του ΑΕΠ της χώρας.

Χαρακτηριστικές για τους σκοπούς αυτούς είναι οι διατάξεις του νέου φορολογικού νόμου που αφορούν:

- στην παροχή καθεστώτος σε αλλοδαπούς τεκμαρτής φορολόγησης των αλλοδαπών τους εισοδημάτων, κατά το αντίστοιχο ιταλικό μοντέλο,
- στην ελάφρυνση της επιβάρυνσης φόρου εισοδήματος για τη χρήση εταιρικού οχήματος, κάρτας απεριορίστων διαδρομών ΜΜΜ και στην αναγνώριση λοιπών επιχειρηματικών δαπανών,
- στη μείωση των συντελεστών φόρου εισοδήματος για μισθωτή εργασία και συντάξεις,
- στην απαλλαγή φόρου εισοδήματος δαπανών για αναβάθμιση και ανακαίνιση κτιρίων,
- στην εξαίρεση από τη φορολογία εισοδήματος υπεραξίας από μεταβίβαση εισηγμένων μετοχών,
- στη μεταχείριση φόρου εισοδήματος τόκων εταιρικών ομολόγων,
- στη μείωση των συντελεστών φόρου εισοδήματος επί μερισμάτων,
- στη μείωση –έστω και οριακά– της προκαταβολής φόρου εισοδήματος,
- στην περαιτέρω αναστολή φόρου εισοδήματος επί της υπεραξίας στην πώληση ακινήτων από ιδιώτη,
- στην αυτοτελή φορολόγηση εισοδήματος αθλητών,
- στην συμπλήρωση και βελτίωση της διακρατικής διαδικασίας αμοιβαίου διακανονισμού,
- στην αποσαφήνιση των χρονικών ορίων της παραγραφής σε περιπτώσεις νέων κ.λπ. στοιχείων,
- στην αποσαφήνιση και οριοθέτηση των προϋποθέσεων για τα προληπτικά μέτρα δέσμευσης και για την κατάφαση της αλληλέγγυας ευθύνης διοικητού για παραβάσεις νομικού προσώπου καθώς και των προϋποθέσεων υποβολής μηνυτήριας αναφοράς για φορολογικό αδίκημα,
- στις προϋποθέσεις χορήγησης πιστοποιητικού ΕΝΦΙΑ,
- στην αναστολή του καθεστώτος ΦΠΑ κατά τη μεταβίβαση νέων ακινήτων,
- στην ελάφρυνση φορολογικών συντελεστών ΦΠΑ σε αγαθά και υπηρεσίες,
- στην αύξηση του αριθμού δόσεων πάγιας ρύθμισης βεβαιωμένων οφειλών,
- στην ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων φμα,
- στην αύξηση της προθεσμίας για την υποβολή φόρου κληρονομιάς,
- στην εναρμόνιση του ειδικού φορολογικού καθεστώτος εταιρειών επενδύσεων και λοιπών μορφών ομάδων περιουσίας,
- στον εξορθολογισμό της φορολογίας πλοίων κ.λπ.

Από την απαρίθμηση των παρεμβάσεων αυτών συνάγεται ότι ο φορολογικός νομοθέτης κινήθηκε αυτή τη φορά με συντεταγμένο τρόπο. Στόχευσε σε φορολογική ελάφρυνση και εξορθολογισμό, με παροχή κινήτρων ανάπτυξης και συγκέντρωσης κεφαλαίων και πλούτου στη χώρα.

Περιμένουμε λοιπόν να δούμε τα θετικά αποτελέσματα της εφαρμογής των νέων αυτών διατάξεων!

Ασπασία Μάλλιου